PHAROS
EXPERTISECENTRUM GEZONDHEIDSVERSCHILLEN

UTRECHT, 6 november 2018

BETREFT: **Consultatie Wijziging geldigheidsduur verblijfsvergunning asiel**

Geachte heer, mevrouw,

In reactie op de internetconsultatie over het voorstel aanpassing geldigheidsduur verblijfsvergunning asiel wil Pharos, Expertisecentrum Gezondheidsverschillen, de volgende kanttekeningen plaatsen.

Pharos vindt het belangrijk om bij de voorgenomen wijziging van de geldigheidsduur van de asielvergunning (naar twee maal drie jaar) ook te kijken naar de gevolgen die dit kan hebben voor de gezondheid van statushouders.

Wat is bekend?
Vanuit de beschikbare kennis is bekend dat statushouders in vergelijking met de andere ingezetenen van Nederland vaker en meer gezondheidsproblemen hebben[1]. De kans op het ontwikkelen van een depressie of een posttraumatische stress stoornis is 13-25%[2]. Onderzoek onder Syrische statushouders laat zien dat 41% van hen psychische klachten heeft[3] De gedwongen migratie, gevolgen van oorlog en andere traumatische ervaringen dragen hieraan bij. Maar ook de leefomstandigheden in Nederland.
Uit internationaal onderzoek is bekend dat tijdelijkheid van bescherming en statusverlening zorgen voor gevoelens van stress en onveiligheid, die een rol spelen bij het ontstaan, voortduren of verergeren van psychische en psychiatrische problematiek en de daaraan gerelateerde beperkingen voor het maatschappelijk functioneren en inburgeren[4]. De tijdelijkheid van het recht op verblijf ondermijnt het gevoel van veiligheid dat essentieel is om te herstellen van problematiek ten gevolgen van gedwongen migratie en traumatische ervaringen.

---

[1] Pharos (2016). Kennissynthese gezondheid van nieuwkomende vluchtelingen en indicaties voor zorg, preventie en ondersteuning. Utrecht: Pharos.

[2] Gezondheidsraad (2016). Briefadvies Geestelijke Gezondheid van Vluchtelingen. Den Haag: Gezondheidsraad; Ikram U &Stronks K (2016). Preserving and improving the mental health of refugees and asylum seekers. A literature review for the Health Council of the Netherlands. Amsterdam: Department of Public Health, Academic Medical Center, University of Amsterdam.

[3] Dagevos J, Huijnk W, Maliepaard M & Miltenburg E (2018). Syriërs in Nederland. SCP 2018.

[4] Steel Z, Silove D, Brooks R et all (2006). Impact of immigration detention and temporary protection on the mental health of refugees. *British Journal of Psychiatry* 188: 58-64; Killedar A & Harris P (2017). Australia's refugee policies and their health impact: e review of the evidence and recommendations for the Australian Government. *Australian and New Zealand Journal of Public Health* 41, 4: 335-337.

Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 620 3511 MJ Postbus 13318 3507 LH Utrecht
T 030 234 98 00 info@pharos.nl www.pharos.nl

Ander onderzoek toont aan dat de post-migratie leefsituatie in belangrijke mate bijdraagt aan het ontstaan en voortduren van psychische problematiek bij asielzoekers en vluchtelingen[5]. Het lopende longitudinale onderzoek naar een cohort asielmigranten in Nederland, uit te voeren tot en met 2020 door SCP, WODC, CBS en RIVM op verzoek van de ministeries van SZW, J&V, OCW en VWS, zal aanvullende informatie verschaffen over de integratie en gezondheid van deze groep[6].

Wat betekent dit?

De beschikbare kennis laat zien dat onzekerheid en stress de gezondheid van statushouders ondermijnen. Het wetsvoorstel betekent dat een statushouders twee maal voor een periode van drie jaar een tijdelijke verblijfsvergunning heeft. En dat er twee beslismomenten zijn in plaats van een voordat een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd en daarmee zekerheid en veiligheid kan worden verkregen. Dit leidt tot meer stress, onzekerheid en angst dan nu het geval is. Deze stress zal bijdragen aan meer gezondheidsproblemen, met name van psychische en psychiatrische aard. Dit vergroot de kans op een slechter cognitief en sociaal functioneren en daarmee op het in de weg staan van inburgering en integratie. Daarmee loop je risico dat dit voorstel de gelijktijdige focus van het kabinet en gemeenten op participatie, integratie en toeleiding naar werk ondermijnt.

Pharos wil vanuit haar kennisfunctie aandringen op het meewegen van de hierboven geschetste gezondheidsaspecten bij de te maken keuzes over wijzigingen in geldigheidsduur van de verblijfsvergunning asiel.

Pharos is te alle tijd bereid mee te denken en te adviseren over gezondheidsaspecten bij het asiel en vluchtelingenbeleid.

Mochten er vragen zijn naar aanleiding van dit schrijven dan horen wij het graag.

Met vriendelijke groet,

Evert Bloemen, arts
(e.bloemen@pharos.nl)

[5] Laban CJ, Gernaat HB, Komproe IH et all (2005). Postmigration living problems and common psychiatric disorders in Iraqi asylum seekers in the Netherlands. *Journal of Nervous and Mental Disease* 193: 825-832; Silove D, Ventevogel P & Rees S (2017). The contemporary refugee crisis: an overview of mental health challenges World Psychiatry 16, 2: 130-139.

[6] Zie o.a. https://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/2753-het-cohort-asielmigranten-2016.aspx